

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokrvači“ Nar. Posl.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: CORSIA STADION N. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Priposlana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Opisi od 8 redakah stoje 60 novč., za svaki redak više 5 novč.; il u slučaju opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šljku poštarikom (assigno, postale) ime, preporučuju poštu valja točno označiti. Komu list ne dođu na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u dvorostuplanu, za koje se ne plaća poštarino, ako se izvana naplaćuje. Dopisi se ne vraćaju ako se ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka i 1 cijelom arku. Novci i pisma šalju sa na uredništvo ili odpravništvo. Nebilježovani listovi se ne primaju. — Predlata s poštarinom stoji 5 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 250 na za pol godine. Izvan carevine više poštarina. Na malo i br. 5 novč.

Istra u proračunskoj razpravi.

III.

Vodja istarskih Talijanah, predsjednik zemaljskog sabora u Poreču i državni zastupnik g. dr. Vidulich čuvatio se izazvanim Vitezićevim govorom. Svatko je morao očekivati, da će g. dr. Vidulich dostojno i temeljito odgovoriti tužitelju g. dru. Viteziću. Dru. Vidulich-u pružio je naš zastupnik najljepšu zgodu, da opere grdnu ljagu pristranosti i nepravičnosti, koju je prišio njemu, kano zemaljskomu kapetanu i svim njegovim jednomslijbnikom. On toga nije učinio, jer nije učiniti mogao. Umjesto da opravda sebe i svoje prijatelje, svoj i njihov postupak, izjavljuje, da je on dužan davati račun o svojem djelovanju i propušćanju kao zemaljski kapetan samo onim, koji su ga za to postavili i da bi bilo izpod njegovog dostojanstva, kad bi uvažio izprazna i odiozna čavrljanja. Evo, ovako se brani načelnik stranke, kojoj su predbačeni toliki griesi. Ovako postupaju liberalni (?) zastupnici sa svojim protivnicima kad njih ovi skinu krinku. G. zastupnik Vidulich neće da odgovara u saboru gdje je tomu mjesto; neće da znado za javnost, jer se isto plaši. On će odgovoriti bude li za to pitan, tajno, bez svjedoka i bez protivnika. Ljepa je ovo obrana, zar ne g. kapetanu? A gdje su bili vaši drugovi, ostali talijanski zastupnici Istre, koji su kumovali onim činjenicam koje je naveo dr. Vitezić? Zar neimaju ni oni što da odgovore? Zar je i njim odiozno čavrljanje g. Vitezića? Vjerujemo, da vam bijaše i neugodno i odiozno ono tobož čavrljanje. Svaka od onih činjenicah morala vas poput striela raniti, a vi nemogoste tih strielah junacki dočekati, odbiti.

Za svoje prijatelje sruo je u boj zagriženi Niomac, zastupnik g. Suess. Išlo je sirota vaditi topao kostanj iz prhavicca za svoju, za nevolju braću. Koliko ironije? Prof. Suess, koji mari za austrijsko Talijane koliko i za lanjski snieg, koje on kao Niomac nenavidi bar koliko i Slavene, izvrgnuo se tolikoj pogibelji bez ikakvo nado na uspjeh a i bez ikakvog cilja osim onoga, da, pobijajući g. Vitezića, izlije svoju žuč na većinu državnoga sabora i da baci pepola u oči svojim prisiljenim drugovom t. j. talijanskim zastupnikom Istre. Zastupnik g. Suess sjetio se možda onih, isto tako pravednih i opravdanih napadajah na lievičarsku stranku u carevinskom vieću, koji su se na nju sipali dok je ista na vladi bila, pa je požalio svoju istarsku braću te njoj hotio u pomoć priteći. Držeć se one, da isto uzroko sliede isto posljedice, čutio je u dnu svoje pravedne (!) duše, koliko mora braću (?) boliti, vidjeć se onako obruženom a neimajuć nigdje poštenog prijatelja ili zagovornika. Jedino ovo moglo je natjerati zastupnika g. Suessa, da ide brantli stvar nepravednu, stvar koja se obraniti neda. Da vidimo u koliko je uspio g. Suess.

Poznato je našim čitateljem, da je bilo izdalo ministarstvo naredbu, da se svaki, koji hoće da mu se imo piše novim pravopisom, mora oglasiti kod oblastih i platiti u to imo 50 novčićah. Zastupnik g. Suess ulovio se za tu naredbu pak predbacuje stranku u Istri, kojoj g. Vitezić pripada, da je ista morala silno zlorabiti pisanje obitajlskih imenah, kad je i vlada prisiljena bila u toj stvari posredovati. On pita: kamo će se doći sa upravom u obće, bude li svakomu dozvoljeno, da svojo obitajlsko ime piše po političkoj struji? On nam predbacuje, da zatajvajuć imena na-

ših pradjedovah, malo sile u sobi pokazujemo.

Što se tiče pisanja naših imenah mislimo, da je u tom najmanje pozvan Niomac g. Suess da sudi. Kad bi bio pravedan koliko je zloban, morao bi priznati, da su se i njomacka imena prošloga vieka posve drugače pisala nego li se pišu danas. Dapače i dan današnji pišu se i tiskaju i novine i knjige njomacke sa dvojakim pismom t. j. sa takozvanom švabicom starijom i novijom, švabicom i latinicom, pa ipak nitko radi toga Niomcom noprdbacuje, da su zatajili imena svojih pradjedovah. G. zastupnik Suess nezna (al za to noima se pačati u stvar koju ne razumije), da bijaše do prošloga vieka kod Hrvatah Istre u porabi glagoljica. To pismo zamienili su tudjinci na našu narodnu štu tu sa latinicom. Imena onih, koje brani i zagovara g. Suess, bijahu takodjer jednoč glagoljicom pisana pa ipak jih on nekrtvi izdajicami svog imena. Djedovi njegova štićenika g. Vidulichah pisali su svoja imena glagoljicom a on se danas toga srami, on danas danke zatajiva svojo pokojnike? G. Suess bi morao nadalje znati, da su oni za koje on u vatru srće, zatajili ne samo imena otacah, već i rod i jezik i najsvetije narodnje svetinje. On se zauzimlje za izdajice roda i jezika pa hoće, da nas tim imenom okrti, nas koji tražimo, da se naša imena onako pišu, kako to sadanji pravopis našeg jezika zahtjeva, da se poslužimo onim pravom, koga uživaju svi narodi pod suncem. G. Suess učinio je zaista slabu uslugu svojim prijateljem iz Istre, govoreć o predmetu koga ne razumi, o stvari koja je njemu posve tudja. Branio je lošu stvar, koju je nemoguće obraniti. On je učinio svojo kano neprijatelj Hrvatsstva a mi smo mi i na tom harni.

G. Suessu odgovorio je g. Vitezić muževno i dostojno. Dao mu je dobru lekciju, kako je neprijetno i nepošteno navaljivati na protivnika sa nečistim oružjem, sa neistinom. G. Suess će se valjda u buduće bolje diviti, da si prste ne oprži zadirkivajući u tudje svetinje a promislit će si svakako prije, nego li posogne desnicom u vatru, da izvuče iz nje ono, koji bi rado i njega kano i nas u njoj vidili.

Carević Rudolf na iztoku.

(Konac.)
U posljednjem broju spomenusmo, kako su prejasni prestolo-naslednici ostavili tursku prestolnicu Carigrad.
Dne 25. pr. m. prisijeli su u bugarski pobriježni grad Varna. Tuj doćeka visoke putnike bugarski knez Aleksander sa svojlmi ministri i ostalimi načelnici oblastih. Knez pozdravi svoje goste na parobrodu „Miramare“, zatim se ovi izkreše te jih pozdravi na obali gradski načelnik Varne. Pređav njim u znak gostoljublja kruha i soli. Pristanišće i kolodvor bijahu izkičeni cviećem i zastavami. Nakom običnog predstavljanja i poklonah, krenuše prejasni putnici vlakom u Ruščuk u pratnji bugarskoga kneza i njegovih ministrah. U Ruščuku bijahu Njih. visostli svečano doćekane od oblastih, konzulatskog zbora, školske mladeži itd. U 3 sata bijaše svečana gostin. Istog dana odvezoše se Nj. Visosti na parobrodu „Aleksandra“ u Smardu a odavle dalje napram rumunjskoj prestolnici, Bukareštu. U Smardu doćeka visoke putnike general rumunjski Dabia i jedna počasna satolija. U istom mjestu podignut je sjajan paviljon, koji je spojen kolnikom, dugim sto metrah, čak do pristanišća.
Gradski načelnik u Bukareštu izdao je proglas na građane u kojem jih pozivlje, da doćaku kako su Rumunji narod blagohotan i ljubezan i da doćekaju visoke goste velikajnim, Rumunjske kraljevine dostojnim slavljem.
Gradsko zastupstvo u Bukareštu opredielilo je 15.000 franakah, da se za doček prejasnikah izkiti grad. U Bukareštu doćekao je visoke goste na kolodvoru kralj Karol, kraljica Jelisava sa ukupnim dvoranstvom; nadalje rumunjski ministri te poslanik austro-ugarski barun. Mayr sa osobljem poslanitstva i konzulata. U čast

PODLISTAK.

Dva samonka pisca na otoku Krku.

Dne 5. septembra po podne doćuše sam u starodavni Vrbnik iz umiljatog Dobriča, gdje sam u kolu vriednih rodoljubah; popa Antona Kirinčića, popa Volarića, Variote i župnika Kirinčića sproveo nekoltko preugodnih danah.
U Vrbniku sam ostao dva dana, izpitujući sve što sam mogao doznati o starinah, životu i govoru onog na glasu gradica.
Neko po podne sjedio sam pred „poloćem“ na vrbničkoj placi, gdje je u staro vrijeme bila palača slavnih kraljeva knezovah Frankopanah. Dvoršte iza „poloćeh“ Vrbničani još i sada zovu „Knež-dvor“. Oko mene bijaše starina pop Oršić, pop Brusić, više teologah i gimnazijalacah, onda prijatelj doktorind Trinjastić, koji bijaše mojlju ugodnim „ciceronom“ u Vrbniku. Ja sam ga štošta propitkivao, osobito glede jezika vrbničkog, ali nisam bio posve zadovoljan, jer u takvih stvarih najpouzda-

danlja su vrela prostiji ljudi, koje nije nauka mudrijimi učinila.
Na to zaviknu netko: „Rošo! Rošo! hodite ovamo!“
I k nam se ponosilo približi pristal starac. Rodjen je godine 1807. Makar nosi na pjeđih tako liep broj godinah, jedva mu je koji vlas biel. Pravo mu je ime Ivan Gršković, ali ga Vrbničani poznaju samo pod imenom „stari Rošo“. On ima brata, brata, a sin mu je Jarko, kurat u Martinščici na otoku creskom, gdje sam se upoznao s njim i uvjerio se o njegovom žarkom hrvatstvom rodoljublju, radi čega je morao više puta i — pred sud dolaziti.
Naš stari Rošoć vam je u istinu interesantnu glavica. On se nosi na starinsku: crne ima i široka goće (bragaće) i crnu halju. Takovu su već nošnju mladji Vrbničani zapustili pak nose nošnju kroja talijanakoga. U mladosti svojoj naučio se je u školi poznavati slova, a kasnije se je naučio sam čitati i pisati. Naš stari Rošoć je riedka glavica. Vrgolani djaci, kakovi su svuda, znadu više puta s njim šale zbijati.
A zašto? jer je „stari Rošoć književnik, pjesnik.“
Na placi trajala je naša sjednica dobro

dva ure i moj je Rošo bio presretan, videći, kako sam ja više njegovih odgovorah znao zapisati u svoju bilježnicu. Ako je koji djak hito ubstni Roša, on mu nije ostao dužan, već je znao debljom šalom sve u rog natjerati. On je znao dati odgovora na svaki upit, a onda je počeo i sam nas izpitivati. Zagonetakah je njegova glava puna, a zbirku pjesamah, što ih je saču izpjevao, znade celu na pamet.
Hrvatska je svjest u Vrbniku tako jako razvijta, kao nigdje na otoku. Mladeži nosi za klubukom trobojnu hrvatsku kokardu, a kad je oblast pronašla za shodno zapraniti hrvatske zastave, onda su Vrbničani napravili osobitu šalu. Oni namazuše po noći uzporedno trimi hrvatskimi bojami jedan biel žid crkvice sv. Antona. Drugog dana već se je po selom Vrbniku govorilo i mlado i staro: „kad je već i svevi Antom Hrvat postao, kako da ne budemo mi?“
I naš je „stari Rošoć dušom i telom Hrvat. Kad sum mu ja onako od šale rekao: „a mu vi ste Vrbničani nu zlom glasu odgovorili mi on nekako oholo: „ah, jerbo Vrbničani nedaju svakomu brndat kolik nosać.“
I moj dobri Rošo počme meni reciti-

rači svoje pjesme; napokon zaželi, da ih ja pregledam, i da bi on želio da se štam-paju. Ja ga pozovem, da dođe po objedu k prijatelju Trinjastiću, u čijoj sam gostoljubivoj kući stanovao.
Jedva bijasmo s ručkom gotovi, eto ti našeg Roša, noseć u ruci svežanj svojih rukopisah i neku deblju tiskanu knjigu. Ima tu pjesamah svakakog sadržaja. U jednoj pjesmi, kako mi se je stu Roman horto g. 1866. protj Piemontezom; u drugoj o mladjo misti svoja sina Jarka; u trećoj o posvećavanju harjaka na grobničkom polju g. 1862. itd. Ima tu i satirah. Tako u jednoj štih on Vrbničane, koji su se dali kod zadnjeg izbora podmititi, pak su dali glas talijanaskom kandidatu; u drugoj opet štih onom otcu i matere, koji daju odviše stobode djevojkam, pak podju zlin putem.
Rošo pravi i akrostiha, a kušao je napisati i komediju „Juditu.“
Na početku njegove zbirke pjesamah stoji ovi stihovi:
„Koi bude štiti, nemoj zamirati; ja se nis pol meštra, ni naučil štiti. Komu je ugodno, neka ga bog žive; ja pišem z Vrbnika stari Rošo žive!“

presto-naslednikah bijaše iste večeri vojni mirozov, što ga izvedoše sedam vojničkih glasbuh. U subotu poklonila se austro-ugarska naselbina, rumunjski ministri, dostojanstvenici a zatim bijaše svečana gostba. Koli pri dolasku toli krasnije, svakom zgodom, bijahu visoki putnici od mnogobrojna naroda svuda oduševljeno pozdravljani. Kraljica Jelisava podarila je kraljevnu Stefaniju sa sjajnim narodnim rumunjskim odjelom.

Na dvorskoj gostbi u Bukareštu nadzravlja kralj Karol svojim visokim gostom sledećim rečmi: "Čitavu zemlja veseli se s nama, da nam je čast pozdraviti u glavnom gradu Rumunjske uzvišenoga prestola - naslednika habsburške kuće, te ljubeznu njegovu suprugu, na što odgovori kraljica Rudolf ovako: "Molim vashe Veličanstvo, da primite našu iskrenu zahvalu za ljubeznil dočeli, koji nam je u Rumunjskoj spremljena.

Ples, što ga je grad Bukarešt priredio u čast Njih. visosti u velikom kazalištu, bijaše vanredno sjajan. Na želju kraljičinu došlo su sve gospodje u rumunjskih narodnih nošnjah; ista kraljevna Stefanija došla je na obću radost u rumunjskoj narodnoj nošnji. Iza plesa uputiše se Nj. veličanstva i prejasni naslednici na kolodvor, gdje već bijaše silno mnoštvo naroda. Dvorski vlak krenu u 42 sati u noć, izpraćen burnim klicanjem sakupljenoga množstva.

Pri dočeku kraljevskih putnika u Biogradu bijahu svi parobrodni dunavskog parobrodarskog društva te arbski parobrod "Dallgrad" svečano zastavama izloženi. Osim toga izložila se sagovli, zastavami i cvetom svu glavnu zgradu Biograda. Čokanica bijaše prestra narodnim sagovli te izložena silkami visokih gostih i arbskih kraljevskih suprugah.

Kada se je dne 23. p. m. pokazao brod sa Njih. visostim, opaljena su 73 hitac iz topa na pozdrav. Čim je parobrod pristao, uputiše se kralj i kraljica te više generalah na parobrod, gdje pozdraviše Njihove visosti. Sa pristanišća odvezoše se u kraljevski dvor u dvorskih kočijah i to u prvog kralj Milan sa kraljevnom Stefanijom, u drugog kraljević Rudolf sa kraljicom Natalijom u u ostalih svita kraljevića i arbskog kralja. Mnoštvo naroda pozdravljajući svuda goste klicajući njuhijerije.

U kraljevskom dvoru pozdravi visoke goste kraljević arbski Aleksander, obkložen dvoranstvom i kraljevskimi počoćnicil. Zatim je siledio pregledanje arbskih četa. U 3 sata poslo podne posjetiša Njih. visosti biogradsku tvrđavu. Pred tvrđavom stajahu batalijun kraljevića Aleksana dva sa zastavom i glasluom. Kralj Milan predstavljajući sam kraljeviću Rudolfu častnike, u kraljici je kraljević razgovarao izmjenice u heratskom, njemničkom i franczom jeziku.

U 6 sati bijaše u kraljevskom dvoru svečana gostba za 40 osobah. Prostor bijaše razviličen sa 500 viefah. U 8 sati krenu po najvećoj kiši kahljuda od obične kuće naprnu kraljevskom dvoru. Ulice kojimi je prošla kahljuda, bijahu izložene i sjajno razviličene. Visoki gosti dođoše sa kraljevskimi supruzni na balkon, obćinstvo pozdravi ih burnim klicanjem, glasba zavira austriljsku i srbsku narodnu himnu. Po tom se visoki gosti odvezoše k pristaništu, praćeni arbskim kraljevskimi supruzil. Kad su se visoki putnici oprastali, gruvahu topovi sa tvrđavah. Počastna satnja učini počast, glasba zavira pučku himnu a parobrod, popraćen burnim klicanjem, zaplovi put Zemuna.

Tim smo u kratko orisali putovanje austriljskih presto-naslednikah, koji su na svojem putovanju doživili riedkih svečanostih. Svi narodi među kojimi su visoki putnici boravili, natjecahu se, da njim izkažu što veće gostoljublje, da njim bude što ugodniji boravak u dotičnih gradovih. Car i kralj Franjo Josip zahvalio se brzojavno ili pismeno svim vladarom kod

kojih bijahu njegova prejasna djeca gostoh, na prelepom dočeku i ljubeznilvom susretanju.

DOPISI.

Iz Lovranščine. Prošli ponedjeljak, t. j. 21. o. m. zbilja se izvan Lovrana u daljini po prilici 2 morske milje velika nesreća. More bilo valovito, vjetar puhaao, ali ne veoma jako, nebo bijaše tamno i naoblačno; oko 5/7 sati vrnuhu se Lovranski i mošćenički "traget" iz Rieke. Brzo se raznesao glas da se je valjda mošćenički traget izgubio, jer ga ga nije vidili, a malo pred tim bijaše na vidiku. Nu vještaci rekoše, da je morao najbrže natrag u koju luku i to na Volosko ali u Opatiju. Nu budući, da sliedećeg dana ne bijaše niti osobah niti spomenutog brodića, niti se šta čulo ili doznalo za osobu, držalo se za stalno, da je traget potonuo sa svimi koji bijahu na njemu. Čini se nemoguće, da se moglo što takova pripetiti; u sud se ovo znade bez ikakve dvojbe, da su zbilja izgubili život devet od njih i to nedaleko od kraja. Čudno je, da se nisu mogli bar mužkarci spasiti, budući svi izuzam jednog, vješt i izkušeni mornari a vrhu toga imahu kočuhac i vesla, za držati se na vodi makar celu noć. Misli se, da su se, budući je brod u jednom trenutku pao na dno (35 sežanj duboko) jedan drugog hvatali i tim propričili jedan drugomu spas.

Ovom zgodom bismo tople preporučili visokoj pomorskoj upravi, da se zauzme za ove kraljeve i ovdje štogod učini glede lukah. Lovran ima promulonu luku i ona je jako zapušćena, najprikladnija i jedina je, da se u nju uteču u slučaju pogublji pomoranj brodići; valjalo bi ju povelati, da može i veći brodovi u njoj mjestu noći. Tim bi se i prometu ove obćine veoma pomoglo. Morali bismo imati i svezu a parobrodom i to svakdanju a Riekom, kao što imadu u Kopru u Trstom; koliko bi tim dobiti našli imeti i svi koji imaju što da prodaju, može se viditi po Kopru, gdje ne bueuju niti jedne smolice kao što se to kod nas zbiva. Ovaklo krade se sroti seljaku skupo vrlome a kako nam današnjeg dogodaj kuže i život se meću u pogljab sa našim "tragetih". S toga bila bi potroha parobrodica veoma velika; nu dokle se ne popravi luka to nije moguće. Znamo da bi blo kod nas već odavna tih parobrodil, nu radi luke nemari nitko za to.

I u Mošćencah bi se morala popraviti luka, da barem ostane brodovlje uvijek u moru i da se pristide ondesnijim stanovnikom trud potezanja tragetah i burkah na kopno. Tim bi se zadajo velika šteta samim ljudjam, jer se razduše, a k tomu može se i neereća opet dogoditi, jer razsušeno brodovlje pušća vodu i lahko onda potone. Govori se, da bijaše i ovaj traget veoma razsušen pak da je pušćao vodu; možda se je napunilo i potonulo. Za preprečiti sve ove i druge neprilike, molimo vruće, da bi pomorska vlada za nas i za Mošćenca štogod učinila. Suda imare više razlogu tomu se nadati, jer će bar sad vidjeti, da je to velika potreba, i jer je *pravda* drugud štogod učinjeno.

Iz Voloskoga kotara. Prilog o gospodarstvu obćine Veprinačke donesen u zadnjem broju "Naše Sloge" razveselilo je svakoga, koj ljudi naš puk.

Koji promisli, što su hteli učinili neko ugrijane glave, da sataru najbogatije naše obćine Kastav i Veprinac, pak da nas vidli kako stvari stoje, taj se mora dasmiliti onoj priči iz svetoga pisma, kad je kriv prorok bito proklinjati, a blagoslivljao je.

U malih stvarih, kuko svagde, tako bi se moglo prigovoriti i ovim dvim obćinama, ali na sploh računajući, one danas

izvrstno stoje i uređene su tako, da jih samo grdna sila može razrušiti, ali po pravdi i zakonu nikada.

U Veprincu izbirati će se do mala novo starešinstvo. Ja nisam od onih ljudi koji bi rekli: samo sadašnji starešine su posve dobri, a svi ostali ništa nevaljaju! Ja mislim, da je pametno i koristno, da se ljudi hratiński pogovore i da od sadašnjih starešinah uzdrže najbolje, ali da i od drugih dojde opet u starešinstvo koji izkusani i pošteni obćinari.

Obćina Berseč, koja je pridružena Lovranskomu glavarstvu želi dobiti svoj posebni gospodarski odbor (consiglio d'amministrazione). To bi bilo razborito i koristno, jer glavarstvo u Lovranu imalo bi manje brige, a Bersečani bi mogli avaki čas i bez troška pregledati svoje račune i paziti kako stoje.

Dapače bilo bi pametno, da i Mošćenički komuni to isto pitaju. A glavarstvo neka ostane svedeno u Lovranu. Tako troškovi nebi bili veći, a ljudi bili bi mirniji, jer bi se osvedočili, da jedna obćina nežive u imelku druge. Ovih danah bilo je mnogo svedokah zvanih na Volosko radi tužbe g. M. iz Berseča proti nekim u Lovranu, radi krivo prisoge. Za sada nemožemo o tom drugo reći, nego što govori evangjelje: "Potrebno je, da sablazni pridu, ali jao si ga oomou, koj jim je uzrok."

Swoga toga nije trebalo, jer realno, da bi i prevarilo čovaka jedanput vino, to nije trebalo obesti na veliko zvono i pisati porečkoj brblji; ma sada je stvar gotova.

Ona nesreća o tragetu, koj se je neki dan prevatio i potonuo 9 ljudih, daje nam misliti. Pametno bi bilo, da oni magjarski plioti u Reki malo pripaze, nego što nenakreuju ladju toliko, da je jedva dva prsta izvan mora. Tako je bio i onaj traget preveć kreat, a more baš nije bilo najhujše.

U Opatiji bili su se nešto umanjili gosti, jer je nekoliko danah bilo ružno vreme. Sada opeta dolaze. I ministar pravde barun Prazak boravi nekoliko danah ovdje. Javljam Vam radostnu vest, da se sada polava cesta od Voloskoga do Opatije, i to je dobro.

U Voloskom otvorile su dne 1. maja milosrdno seestre žensku školu. Grofica Prokeš-Osten i muž joj barun Rayer zasnovali su tu školu, za koju je kuća blizu orkve i malen koštir. Drugom prilikom javiti ću Vam štogod pohilže, jer nebih rado prenagiti se. Vreme imamo dosta lepo i toplo — pravo pramaleće.

Pogled po svietu.

U Trstu, 7. maja 1884.

U carevinskom vieću u Beču je sada na dnevnom redu osnova ugovora sa sjevernom željeznicom. Radi se naimo o tom, da država preuzme nekoje željeznice od privatnih družtvah pod svoju upravu. Proti ugovoru kojeg predlaže društvo Ferdinandove sjeverne željeznice, reć bi, da je većinja carevinskog vieća jor su u tom

smislu govorili prednjaci pojedinih stranakah kao: Herbst, Rieger, Tilser, Kozlovski i drugi. Neima dakle nade, da bi taj ugovor državno zastupstvo odobrilo, te će ga valjda morati vlada natrag povući.

Prigodom razprave o sjevernoj željeznici, izkazao se opet poznati njemački zastupnik vitez Schönerer. Po bijajuć zastupnika Mengera, ljuto je navalilo na pokvarenost, osobito na podmitljivost bečkih njemačko-židovskih novinarah, koji su kadri za novac svako zlo počiniti.

Najzanimivije pitanje, koje je razpravljao prošlih danah ugarski sabor, bijaše ono, da li se ima sagraditi saborsku zgradu od 5 ili 15 milijunah. Opozicija navalijala je žestoko na vladu, da je razapna, da ne zna štediti te da zemlja uzdiše pod tereti doćim bacu vlada novac u nepotrebne svrhe.

Dne 5. t. m. boravio je ugarski ministar predsjednik u Beču. Taj boravak dovodi se u savez sa predlozi, koje kani podastrieti madjarska vlada kralju u pogledu predstojećeg razpušća sabora.

Hrvatskomu saboru, koji se sastaje skorihi danah biti će glavnom zadaćom, da razpravi proračun. Srbska skupština sastaje se ovaj put u Nišu i to dne 18. t. m.

Slavonstvu protivno novinarstvo hoće da uvjeri sviet, da su hugarški sastanci za sjedinjenje samo plod nekolicino nemirnjakah i nezadovoljnjakah; usuprot tomu donose rusko novine viest iz Sofije, da su u Bugarskoj svi, narod, ministri i sam knez za sjedinjenje Bugarske sa iztočnom Rumelijom.

Ruski poslanik u Carigradu g. Nelidov izjavio je turskoj vladi, da će se produženje vlade Aleka paše u iztočnoj Rumeliji Rusija odlučno protiviti. Rusija zagovara kandidaturu Krestovića, koji je rodom Bugarin i koji je bio duže vremena kod ministarstva pravosudja u Carigradu.

Talijanske novine hvale u veliko govor kraljevog brata, vojvode od Aosto, kojim je kao predsjednik otvorio narodnu izložbu u staroj talijanskoj prestolnici u Turinu. On reče među ostalim, da narod, stekavši jedinstvo pod kraljem Viktorom Emanuelom, zadobiva pod žezlom sadašnjega kralja krunu gradjanske pobjede, koju toli vruće želi.

Dne 4. t. m. započeli su u Franzeckoj obćinski izbori. Izabrati imade 36.097 obćinah 429.551 obćinskih savjetnikah. Ovi izbori su po republiku u toliko važni, što od njih zavise izbori senatorah. Izborna borba biti će najljuća u Parizu, gdje imadu repu-

Od pjesamah odabrao sam jednu, a stari mi ju je Rošo sam diktirao, nataknuvši svoje očale. Evo je:

Soldat domorođac.

Ponuka me voja ovo osmo lito, pojt vidit Verbnik, grad i jubu zalisto; za vidit njegove raskoše mladosti, v kon mi stoji juha prez mene v žalosti. Kad pridoh pod Verbnik, po vifernji biše; verbenske dvojke sve na plesu biše. Verhanski mladil pod ložun sjaahu, njihova jubica preženo g'jedahu. Oni mene rado moju se primiše, zač je već mnoglet da me nevidiše. Ja sedoh sredu njih, placun bitah oko, na mojemu sercu uzdahnuh visoko. Kuda san ja mladi po svitu hodilo, ureša lipčega a nisan vidio. Okol place side rumene i bile, nebi drugo rekai nego da su vile. Kad porazjedah (gledah) prelipiruman cvat, od vez ljubavi ostal sam preuzat. Na njihovih glavah prehlie tumbane; njihove su suknje v Bnech rakamane. One su krojene na tolike trke (police), a škerlatne kusi, ke njim drže boke, gorika su uzke se cvilnu se pašu, a dole široke, okol nog njih mašu.

Na njih čevijene škerlatne suknjice, a spod njih se bile bumčanje župice, čevijene hoveje s cvilnu našivane, a žute postole z hunkahon fuirane. Prik pince pasaju veselo po lahku, kako lastovice, ke lete po zraku; zven grada pak sedu nad verlon po redu, onde pokoj daju svomu trudu telu; Ondi zapjavaju za gerla visoka, Ja him jih služit za moga života — Ali još malo iman cesara služit! Nežnan ću l' od tuge za njima živiti! Ako mi pak Bog da zdravo obslužiti! Neću neg dvojkuz z Verbnika jubiti!

Eto vam poezije staroga Rošaka. Hrapavi su stihovi, ali ih je napisao smouok seljak. Kad Rošo kod kuće melje, onda zamislija novu pjesmu, pak ju kašnje napisu. U veselom društvu začínja zabavu recitovanjem svojih pjesmah. Pamćenje je njegovo — za ons godine — neobično. Kad govori svoje pjesme, biva to s osobitim zanosom. Znade mnogo toga na pamet i iz knjigah. Kad smo već bili gohotni s pjesmami, izvadi on s nekom poštošću iz žepa — mislim prvo izdaje Došenove "Sedmoglave Aždaje", dodajući, da se ta knjiga nemože više dobiti ni za 100 forinti.

Itako se razstajem sa starim Rošom, siljući iz daljine njemu i njegovim čestitim Vrbičanom moj hrvatski pozdrav.

II.

Drugi je pisao iz Dubašnice, a ime mu je *Pave Bogović*. Biti će mu oko 50 godinah. Ima hruva popa Pera, kurata u sv. Jakovu na otoku lošinskom.

Pop Pero je učenik Kurelčev s riečke gimnazije, što je već dovoljno jamstvo, da diše čistim hrvatskim duhom. Pop Pero je skupio lepu zbirku knjigah i književnih starinah hrvatskih.

Brat njegov Pave, seljak, kopao je marljivo po hratovoj knjižnici, pak se je tako uvježbao u čitanju, da mu gotovo seljaku u tom pogledu nema ravnja na otoku Krku.

Makar da je samouk, on van čita latinicu i sve moguće vrsti glagolskog i cirilskog pisma. On je pročitao sve knjige, koje su mu došlo do ruku iz starije i iz najnovije hrvatske književnosti. On znade pročitati svaki glagolski rukopis, doćim mogli naši svršeni gimnazijalci nezradu tiskane glagolice.

Spominjem se još toga vrlo dobro. Kad sam jedan put u vrijeme praznikah blo kod kuće — mislim da sam bio u 5. ili 6. gimnazijalnom razredu — vidlo sam, da naš Pave u orkvi čita iz neke starinske male knjizice. Pave pokazao mi knjigu, al je nisam znao čitati, a on je čitao kao da je latinica! A šta je to bilo? Bio je to "Plač blažene djevice Marije od bosanskog (frat) Dikoviča († 1631) liskan t. z. bosanskom ili hrvatskom cirilicom.

I prošlost i sadašnjost hrvatskoga naroda pozna Pave Bogović kano da je više škole učio. Što je narodnost, njemu je sa svim jasno. Kada god kući dođem, eto ti Pava Bogovića, koji jedva može dočekati čas, da s menom progovori i da me pita o sadanjem stanju Hrvatske.

Al naš vam je Pave i književnik. U koliko znam, on nije pjesmah pjevao kano "stari Rošo" u Vrbičku; on se je bacio na prozu, puno zahvalnije polje od poezije. A šta je pisao?

Kroniku svoga rodnog mjesta, uplićujući koji put i političke dogodjaje iz vanjskoga svjeta.

Imam u rucl tri knjizice, što jih je napisao, a počen je pisati g. 1850. (Nastavit će se.)

blikanci silno protivnike u monarhistih i radikalnih.

Od novo izabranih španjolskih zastupnikah, pripada njih 300 vladinoj stranci a ostali podijeljeni su među razne sabsorske opozicije.

U pitanju egipatskom kam uzeti Englezka što veći obzir na zahtjeva Francozke, koja traži od Englezke, da se na konferenciji razpravljaju i druga pitanja a ne jedino o financi-jalnom stanju Egipta, Petrogradska, bečka, berluska i rimska vlada pri-pravne su pristati na predlog englezke vlade.

Luce i Mare.

Luce. Ča bi reć Mare, da van ni danaska nigder Jorićini videt? Da ga ni ki kade zmlati, aš vavek nekemu mendu iše.

Mara. Preselo bi mu ki bi ga krati, boje se ga kako risa; za pravo reć; neš nemore, nekak madrun ga j atle-nul, pak me i posla, da hodi ja na mesto njega danaska konzilij držat.

Luce. Treba da je z našen Franiinu pre-ved šprunal, pak mu je naučilo, nego pustimo da te faldonje; pak povejte mi malo draga Mare: kako gre pul vas intrada i blago ovo leto?

Mara. Hmi intrada hvala Bogu do sada lepo kaže, to van je Luce prava Ta-lilja dokle se namače, a ovega agusta ako ne još i prej, čemo pođ na Dra-žicu pak čemo zalevat.

Luce. Pozuh je po pajezu, da se ni na blago nemorete potužiti.

Mara. Ala Luce Bog vam prosti na tanak led ste me zapeljala, nego kad je tomu tako, čaj koristil, da van istinu skrivan, kada već celo selo na našu kuću s perston kaže.

Luce. Ju mano, povejte slobodno z oveš ust neće beseda, mučat ču kako zid.

Mara. A nai naš fantina požel je o Katarino k malosilni našega kumpara na fruj hodit; ča četo no, ona je divojka od oka, ravna kako jelva a on mladik kako Bog zapoveda, pravi forkalas, pak mladost ludost, jedno se va drugega zatrubilo a nesreću ni trešo pođ ni vergun lovit kako sonce a i sama rada pride.

Luce. Kako se neće mladost dan danas pokvarit i zlobjest? nepozna ni Boga ni orekve, prime tu kvindžinu, pak ala sopl; ki će se s njimi, klobučne na stran, virgiliju va zube, postolici kako kakovi principi; na mesto da se rano spat poberu, po celo noć kako blago vino loču, zmane i rule kako da je nečisti duh va nje šal, kuda planduju to je se njih, lome, ruže, ruše zidi i valjaju kamene kako da njih je zmoda prišlo i

Mara. Je tako je, ni varimente ni naš fan-tezina čuda bolji ne; Franiina ni bil tega fraja preved kuantent, nego ja san malesinu vavek hvallila, da ima unesto doti i da je vria težakinja, toliko da je na moju prišlo.

Luce. Za pravo reć, mi ženske vavek pla-vamo kako ulje na vode, vavek mi mužen pahju dobijemo.

Mara. Već je dota i se za ženidbu pri-pravno bilo, kada temu vranidbu ne-be, sboli se nevastica.

Luce. Pogovara se, da ima dropižiju, mo-rebit se je šafola prej nego se je ostudil, najala.

Mara. Već se juzelodij hit će neć takovega; baba govori, da su njoj uroki, bitain njoj je ugljen va vodu, ma ni videt da bi šio na bolje; smo zvali i Mo-ljica, on sopet govori, da je naštra-pala, da ju je trebe podkadiš s ka-pudinsken prahon, ma na našu tugu i žalost, otekaj se već raste.

Luce. Tako Mare to je kako i ono kada se gre na Škerijev, pak se doma kralicu breju al pak kraljicu i tel-čica pripelja; govore da je na rešini grašica potukla, a pul nas je sako leto ta nesrećna suša, tako neka Bog ske te strani sprovodi.

Mara. To je madrun našega Jurićini; kada je to doznaš, san mislela, da će od jada skoži skošit.

Luce. Ma ni tega prej va našeh krajeh bivalo, odkada su tu blaženu žep-leznicu delali, neš Talijani neš žep-punt bači, toliko da nemorete nađ dobrega težaka da ga zlaten siur-nom platite; toš van je uzrok Mare da dan danas saki voli doma kral-ivicu peljat, nego junicu.

Mara. Ma će njim to po moju šentanu z vremenom škrokat i

Luce. Aj neće dokle bude va Prejake, ka-liforijni.

Mara. Bog Luce, mučite kako riba, da ki nedozna ob čen smo govorili, aš bi nas va fujeti stavili.

Luce. A neka stave, ter nobi za prvi put.

Prosvjetiti.

Oj prosvjetite dična,
Sjaj i ponos svieta,
Punodobnost njegovih
Nebeskih visinah.

Ti mi drugo nisi
Neg vienc istinah,
Naravskih, il došlih
S nebeskih visinah.

Ti mi drugo nisi
Neg stalan napor,
Množiti jih i na svoj
Bilježiti prapor.

Ti mi drugo nisi
Neg na tih istinah
Neumorni razvoj
Svih ljudskih vrlinah.

Tu vjera, tu kricpost,
Tu obrt, tu vlada,
Tu vatrena kola,
Tu biela su stada.

Narod, koji ima
Veći broj istinah,
Na višem je stupnju
Prosvjetnih milinah!

POZIV!

15. maja ob 10. uri dopoludno bodo u Pasjivasi (Dokani) skupščina za kopersko posejilnico. Vabimo k tej vse častite duhovnike in vse kmetovalce, kateri hočejo k posejilnici pristopiti, da omenjeni dan in uro v Pasjovas pridejo.

Častito gospode duhovnike in druge slovenske rodoljube prosimo, da to vest mod naš narod razširijo in k obilni vdeležitvi pripomorejo.

Dnevni red bude: **Volitev odbora in nadzorstva.**

Križanac, Spinčič, Lampe, Jan dekan, Sanič, Župnik, Kristan, Milohnič, Gerdina.

Različite viesti.

Marija Ana Karolina. Avstrijsku carsku obitelj stigla je volika žalost, koju će s Njom zalost svi njezini narodi iskreno poćuiti. Dne 4. t. m. preminu u kraljevskom dvoru, u zlatnom Pragu Njezino Veličanstvo, carica-kraljica Marija Ana Karolina, supruga pok. cara Ferdinanda I.

Pekojnica rodila se god. 1803., vjenčala se sa pokojnim carem Ferdinandom god. 1831. Je je s Njom u sretnom braku proživila 44 godine. Car Ferdinand umro je naime prije 9 godinah. Kao što je Nj. Vel. pokojnomu Ferdinandu punim pravom pridati naslov »dobra« tako su i Njevogu prejasnu suprugu, caricu Mariju Ana riešile sve kripešti plemenite žene.

God 1848. zahnali se Nje. Vel. car Ferdinand usljed burnih i poklebilnih događajah onog vremena na prestolu i to u prilog svoga nećaka, danas slavno vladajućega cara i kralja Frana Josipa I. Od to doba žiljahu prejasni supruzi u braćinskom dvoru u Pragu skroman, jedino dobroćinstvu, milosrdju i pobožnosti posvećen život.

Pokojnica zadahnuta čuštvoom prave krćčanske ljubavi i pobožnosti, darivala je upravo kraljevskom darežljivoušu samo-stane, crkve, škole itd. a siromahom Češke,

napose grada Praga utrla je bijadu i bi-ljadu putah suzu biede i nevoje. Ime prejasne gospođe spominjati će se od ko-ljena do koljena kao uzor supruge, uzor pobožnosti, ljubavi, darežljivosti i vele-dušja. Vječni pokoj plemenitoj duši!

Knez biskup dr. Gogala. U posljednjem smo broju javili, da je ka-wonik dr. Gogala postao knezom biskupom u Ljubljani a danas nam je javiti žalostnu viest, da je taj odličnjak jedva imenovan biskupom dne 4. t. m. preminuo. Koliko se je slovenski narod veselilo na tom od-ljivanju svog vladnog sina, toliko na-riče danas nađ njegovim prerinia grobom. U pokojniku gube braća Slovenci odličnog svećenika i uzor rodoljuba, komu bila labka domaća zemljica!

Političko društvo »Edinost« za Primorje držati će dne 15. t. m. u 3 sata po podne javni obđi zbor u »Pasjoj Vas« (Dokani). Dnevni red: 1. Pogovor i predlozi o predstojećih izborih. 2. Posebni predlozi.

Istog dana u jutro u 10 sati bit će obđi zbor istarske novo ustrojene zalaga-onice i posujilnice. (Vidi »Poziv« k isto). Na drugom mjestu donasmo dokaze, kako se naši politički protivnici služe svima sredstvi, da njihova nopravedna stvar nadvlada; sledimo jih u tom i mi zakoni-tim sredstvi. Protivnici naši napnju sve sile, da njihovi kandidati u koperskom kotaru prođu. Mi nesmijsmo dopustiti, da do toga dođe, jer bi se osramotili pred svijetom. **Rodoljubi! Učinite svaki svoju dužnost, pak je pobjeda naša.**

Avia otvilita o tradizionu storiohe. Porečki list »Istria« piše u jednom od posljednjih brojevah, da se je prije zadnjega dažju u Poroču proćutio kabal volje po osam novćeah!

Obćinski izbori u Baški. Pri-mili smo od prijateljske ruke iz baćanske obćine prepis utoka na visoko ministar-stvo radi zatezanja sa obćinskim izbori za obćinu Bašku. Utoka nesmijsmo pri-obćiti — prema bi to veoma rado učinili — nu da se vidi kako se izborni zakon vrši na otoku Krku, navadjamo sumo ne-koje potankosti o baratanju sa izbornim listinama. Izbori obćinskog zastupstva imali se po zakonu obaviti juj mjeseca aprila god. 1883., nu izborne listine bijahu obznanjene tekur mjeseca septembra 1883. Iste listine bijahu kasnije natrag povučene, jer da su netočne te da je valja izpraviti.

Mjeseca marča tek. god. bijahu iznova iste listine izložene *bez ni najmanjeg iz-pravka.* Povući listine te izrično kazati, da su to čini jedino radi toga, da budu iste izpravljene jer da je ces. kr. porozni uređ podao krivo izvadke pak iste listine opet izložiti *bez ikakvog izpravka,* znači pak buniti proti c. k. poreznom uredu ili za nos vući i gurk i c. k. uređ. U jednoin drugom slučaju postaje igra odveć škak-ljivom te se zbija čudno, da se nadje ljudli, koji ju bezkažnjeno provadjati mogu.

Izborni odbor sastavljen od najodlič-nijih mužovah obćine baćanske služi se svimi zakonitim sredstvi, da neredu na put stane, da se zakonu zadovolji. Spomenuti utok je jur eto **treći** poslan na visoko ministarstvo u istu svrhu, nu do-tični odbor bliže do suda sa svojimi utoci loše sreće pa mu od srca želim, da har po treći put sretniji bude polag one narodne koja kaže: »Do tri puta Bog pomazeli!»

Italija talj. pol. društva. Stučajno došla nam u ruke okružnica predsjedja obćine grada Kopra, koju mi u originalu i prevodu niže donasmo. Mi smo potražili i pročitali §§. 27. i 28. obćinskog reda istarskog, koji ustanovljuju djelokrug obćinah, al med timi badava tražimo ustanovu, po kojoj bi načelnik obćine ovlašten bio predsjedjuo sazivati izborne sastanke. To spada u djelokrug političkih društva i zato smo mi ovaj članak pod gornji naslov spravili.

Nr. 44.

P. Chiarissimo signore! Le elezioni suppletorie dei due Deputati Provinciali per le Comuni foresti di questo Distretto politico, avranno luogo probabilmente nel prossimo giugno, ond'è consulto provvedere a tempo alle necessarie candidature ed a che vengano proposte e sostenute da quell' Istituto patriottico, che è la Società politica-istriana.

Per ciò all' uopo mi pregio d' invitare la S. V. I. ad una conferenza, che ho l'onore di fissare pel giorno 3 maggio p. v. ore 12 merid., conferenza, a cui prenderanno parte le persone più influenti del distretto ed alla quale V. S. I. potrà far intervenire chi meglio credesse nell' interesse dell' oggetto da trattarsi. Voglia la S. V. I. aggradire l' assi-

currazione della maggiore mia considera-zione.

Dal Presidio Municipale di Capodistria, il 27 aprile 1884.

Devotissimo

Av. Gambini m. p.

B. 44.

P.

Poštovani gospodine! Nuknadni izbori devih zamalskih zastupnikah za izvanjske obćine ovog kotara, obaviti će se po svojoj prilici dođućeg mjeseca junija, te je nužno, da se sprovedi na vrijeme za kandidate koji će biti predloženi i preporučeni od patrijotičkog političkog društva za Istru. U tu svrhu častim se pozvati V. G. U tu sjednicu, koju sazvljam za dne 3. maja t. g. o 12 sati, na dogovor, kojemu će prisustvovati najuplivenije osobe kotara i kod koje će moći udioniti svoje osobe, koje V. G. označi i koje se zauzimlju za prađmet, o kojem će se razpravljati.

Neka izvoli primiti V. G. u znak itd. Predsjedništvo Municipija u Kopru 27. aprila 1884.

Najpokorniji

odvjetnik Gambini v. r.

Ženska škola. Javljaju nam iz Voloskoga, da se je tamo otvorila dne 1. avbnja privatna ženska škola i da njoj se ima pridružiti žensko čuvališće. Otvo-renjem škole za ženske u obće, zadovoljilo se je davnoj želji množine voloskoga pu-đanstva. Oblasti su se protivila javnoj školi, ustrojila se privatna. A ustrojili ju presvjelti supruzi baron i baronica Rayer, sazidavši već prije na Voloskom kuću. Mi neznamo kako je uređena ta škola, al očekujemo od plemenitosti imenovanih preasvjeltih suprugah, da je uređena nu temelju pravednosti i zdravih uzgojni-načeloh. Predpostavljajuć tu, hvalimo se p-ppodnu barunu i gospođji baronici, te kličemo novoj školi u dobar čus!

Podpore. Kako doznajemo, imao je odbor »bratovščine hrvatskih ljusa u Istri« dne 30. travnja u Kastvu sjednicu, da razdijeli podpore siromahnim djakom istarskim, imajućim na to pravo. Razdije-lilo se 350 forintih. A to je lepa svota, kad se pomisli na siromahstvo našega pu-đanstva. Mnogi otac odahnuti će har za hip uzdasajud pod teretom troškovah, mnogi djak navahit će si har kakvo odielec ili namirili koju skrajnu potrebicu. O rečenof sjednici nadamo se obširnijem izvješću iz ka-stavskih stranah.

Za poljodjelsku naobrazbu u Primorju dozvolio je ministarstvo svotu od 1500 for. Taj novac će se obratiti na poljodjelsku nauku u pućkih školah i na školske vrtove u Primorju. U Pazinu će podići prostran vrt za mlado voćno i u obće koristno drveće, koje će se davati badava selj. kot. za nasad. U Podgradu ima se voćni vrt iznova uređiti te je ustanov-ljeno u tu svrhu nekoliko stotinah forintih.

Obustava političkih časopi-sah. Politička oblast u Zadru obustavila je dva časopisa Izlazeća u Zadru i zastu-pajuća načela stranke prava t. j. »Stičiša« i »Pravica«.

Izložba djece. Pariški liečnici priredjuju izložbu djece pod pokrovitelj-štvom najvećeg svog pjesnika, starice Viktora Huga. Izložbu će otvoriti mjeseca junja t. g. One majka, koje izlože naj-zdraviju i najbolje odgojenu djecu, dobiti će počastne diplome, medalje od zlata i srebra i druge darove.

Upozorujemo ovim na inserat nvršćan u danasnjem broju »G. Kaufmann i Simon« iz Hamburga. Tko želi pokušati na igri sreću, tomu preporučamo gorju lutriju koja je izjavila više zgoditakah i stoj pod državnom garancijom.

Priposlano.

P. n. gospodinu Depleri obćinskomu upra-vitelju u Tinjanu.

Doznajem iz pouzdana izvora, da ste se vi javno u dućanu g. Antuna Benedetti-a izjavili, da meni dozvo-ljava obćinski sluga pristup u obćin-ski uređ, da mogu u istom potajuo vaše spise pregledavati.

Pozivljem vas ovim, da mi to u roku od osam danah dokazete, inače smatrat ću vas prostim kle-voćnikom.

U Tinjanu, 2. maja 1884.

Šime Dešar Mihovilov.

*) Za članke pod ovim naslovom nendgo-vara uredništvo.

Pomorske vijesti.

Kretanje austro-ugarskih brodova u tu- zemstvu i inozemstvu.

Dojadrili u:

Trst 3. svibnja. Tisza, Morovic iz Bor- deauxa. — Rieker 27. travnja. Pio, Paric iz Gruza. — Gombik, Sipanovic iz North- Shieldsa. — Nana-Jork 18. travnja. Industrie, Sotlic iz Trapani. — Amor, Skopinil iz Tra- panu. — Pablich, Tomilic iz Bordeauxa. — Venus B., Sabic iz Trapani. — Conte Oscar X., Ragusin iz Barbadoes. 1. svibnja. — Galozio iz Lisabona. — Pascagagna 7. travnja. — Kaiser Rudolf, Giovanelli iz Rieka. — Genova 28. travnja. Gino, Ivanic iz New-Oreleansa. — Buenos-Ayres 1. travnja. America, Valentin iz Liverpoola. — Antersz 27. travnja. Stefanie, Randic iz Rouena. — St. Pierre 4. travnja. — Carlo, Bakaric iz Marsije. — Philippeville 28. travnja. Holgoand, Milhanovic iz Trsta. — Karadj 27. travnja. Anna M., Ralbic iz Plymoutha. — Lea, Krelid iz Bordeauxa. — Rosario 31. ožujka. Alessandro T., Marovic iz Marselje. — Penzaco 17. travnja. Miriam, Ivanic iz Simons-Bay. — New-Orleans 17. travnja. Vodja, Kozulic iz Gibraltara. — Licorno 29. travnja. Guldo, Jeletic iz Dordrecht. — Barbadoes 1. travnja. Ariete, Sarlanovic iz Marselje. — Dora, Radoslovic iz Havre. — Martiniuk 6. travnja. Josef, Ivanic iz Majorke. — Carigrad 8. trav. Bice, Katarinic iz Porto-Salida. O. Hanoch, Buntlic iz Korzule. Giorgio Boskovic, Mno- vic iz Smirna. 11. Marietta D., Bulic iz Pa- trassa. 17. Antal, Sarinic iz Rieka. 18. Padre- Figli, Stuk iz Korzule. — London 2. svibnja. Herbera, Radoslovic iz Tutukorina. — Ruffine 4. travnja. Zuba, Suttora iz St. Louisa. — Marselja 30. travnja. Vincenza, Poadic iz Pen- nakola. Bice, Dumid iz Rieke. — Hamburg 1. svibnja. Javor, Urlic iz B. Ayres. — Licatu 27. travnja. Imp. Franc. Glus. I., Premuda iz Trsta. — Tarragona 27. travnja. Orlon, Stup- aric iz Barcelone.

Odojdrili u:

Trsta 28. travnja. Girolamo, Zagabria za Rio Janeiro i Santos. Maria, Sipanovic iz Pireo. 30. Tibor, Handic za Glasgow. Rieka. 29. travnja. Deskovic A., Negovitic za Cutte. 30. Sparanza, Nauber za Rouen. — Cello 28. travnja. Urin, Babic za Rieku. — Martiniuk 28. ožujka. Aurora M., Karsic za Genovu. — Quacatanou 28. travnja. Tuni, Tomilic za London. — Helicec 27. travnja. Hrabron, Stuk za Karifik. — Cigiana 25. travnja. Poppin, Randic za Stokholm. — Sillitono, Vranic za Vybourg. — Barcelone 28. travnja. Orion, Stuparic za Tarragonu. — Trapani 28. travnja. Peleg, Matkovic za Gloucester. — Liverpool 27. travnja. Jodanovic Dubrovacki, Knezovic za Capa Town. — Pitouletje 17. travnja. Padro Kumen za Mijetke. — Port-Bada 17. travnja. Gaultori Tarnibocchia, Tarnibocchia za Royal. — Shields 26. travnja. Maria Andrina, Brav- dia za Rieku. — Barvosa 20. travnja. Baron Komany, Sterk za Trst. — Carigrada 7. trav. Providenza, Porciuti za Taganrog. Fratelli F., Franza za Odessu. 10. Giorgio Boskovic, Mnovic za Batum. 11. Bica, Katarinic za Odessu. — Corta D., Bulic za Galac. 10. Antal, Suri- nic za Batum. — Genova 30. travnja. Maria D., Negovitic za Rieku. — Antersz 30. travnja. Rovenka, Stuparic za Shtelds.

Lutritski brojevi

Table with 4 columns: Location, 1st, 2nd, 3rd, 4th. Rows include Beč, Grad, Temešvar, Brno, Innsbruck.

TRGOVAČKE VIESTI.

Kava bolje uzdržane cijene. Rio od fr. 51-64; bolju f. 70-96. Laguaira f. 70-80. Portorico f. 94-115 Moka f. 107-118. Cukar prve Marke gotova roba od fr. 26.50-29. — Uže obično za jelo f. 44. — Dalmatinsko f. 43-49. Talijansko fino f. 70-89 po kakovici. — Riža talj. f. 15-22. — englezka f. 11-18.50 Bakaral f. 24. — Petrovič čvrsto drzan po 10.25 u bari- lah: f. 12. — u sanducih. — Mast svijećite prava po f. 65. — eng- lezka f. 61. — Stanina slabo tražena po f. 61. — Maslo f. 70-95. — Loj f. 44-50 Naranče i li- moni od f. 2-4 sanduk. Rožiči f. 5-6.50. — 1. jebjaci f. 35. — Grožđe Sult. f. 19-23. — Smeke f. 13-16. — Grašak f. 10-13. — Pa- sulj f. 11-15. — Zeća f. 13-20. — Vuna hvar-ku f. 105-115. Istarska f. 110. — slabo tražena. — Kozje strojene f. 140-160. — Volovske surov- f. 46-55. — Janjeće 100 kom. f. 75-115. Zeđe f. 24-35. Ljer življe truzen, a cijene uzdržane. — Sieno f. 1.20-1.60. — Sjirice bosanske i hrvatska f. 24-26. — Pšenica f. 9.25-9.41. Kukuruz vlaški f. 7. 20 do 7.30; Banatski f. 8-25. Hrvatski f. 7.75. Raž f. 7.52. Zob majur- ska f. 7. — Hrvatska f. 7.50 — Arbu- naška f. 6.25-7. — Trčianska bursa: dus 7. maja 1884. Austr. drž. papiri f. 80.40 isti u srebru f. —; isti u zlatu f. 101. — 5%. austr. renta f. 95. — Dlonice narodne banke f. 848. — Kred- it f. 317.50-318.50; Lloyd f. 620. — London 10. ltra Sterlina f. 121.3.8; Na- poleoni f. 9.64; c. k. ceklini f. 5.69; držav. marke f. 59.35-50.55. Francuzke f. 48.25.

Objava.

Podpisani častli se obznani, da je ovinšten prodavati od prvoga srlemkog don. vinarstog družtva u loku glasovito srlemkog vino u bačvah i butljah; kao i na svih svjetskih izložbah odlikovanu Sij- vovlu i Cognac. — Istodobno razpačava na veliko i malo izvrtan, sa zlatnom kolaj- nom na trčanskoj izložbi nagra- djen sir (kruglje 1/4 kilo) od g. grofa Jos. Draškovića u Btsagu, izvršavajući narudbe po najnižjih cijenah.

G. Vučković, u Trstu.

Pronadjeno!!

Neumornom istraživanju dr. pl. Bondena porećilo se končano pronaci mastilo za vlase od koga se može iznati punim pravom, na posva odgovara svojoj svoti. U najkrate vrijeme pomoziti i otkrjeti to mastilo vlasi i bradu i zapriećuju izpadanje latih. Izumitelj jamči za siguran uspjeh. Cione po fakonu for. 2. — Pravo nepovratno može se dobiti jedino u Jokarai C. Zanetti u Trstu i u Nuova fr. 27.

Bez ove obranbene znamen- zakonom šilćeno, imade se taj lek po dr. Malidju smatrati kao patvoran. Cviet proti trzanju, po dr. Malidju, je odlično najbolji lek proti kostobolji i reumatizmu, trzanju po udih, bolosti u križu i živah, otecih, utvr- dnu udom itd.; ako se čnu i krotko vreme pre- siana posvema trzanje, što dokazuje množina zavija- nica. Traži se samo saveti- nica. Bez ove obranbene znamen- zakonom šilćeno, imade se taj lek po dr. Malidju smatrati kao patvoran.

Zahvala.

Gospodinu J. pl. Trnkoczyju, lekaru u Ljubljani. Moja je majka od kostobolje na nogi elino trpila i razne domaći lekove bezus- pješno rabila. Pošto se je pako bolest što dulje svo većina pogoršavala i oim nije kroz više danah više na nogu stati mogla, sjotim se na Vaš dr. Malidja kostobolji lek za 50 novč. to al ga odmah naručim. I u istinu imno go žudovih uspjeh da se je majka nakon što ga je kratko vrijeme upotrebila- vala povu težkih bolih oslobodila. Punim ovdjododajem priznajem deko dr. Malidje kostobolji ovti kano izvrtan lek to ga svakomu bolestniku u sličnoj bolosti pre- poruđam. Vašoj blagorodnosti križom pako najsrdačniju hvalu; svim štovanjim. Frano Jug, posljednik u Šmarj kod Golja. Planinski bilinski sirop kran ški, izvrtan proti kašlju, hripavici, vrtabolji, prenoj i plućnoj bolosti; i stankelice 66 novč. Koristitij nego li svi u trgovini se nalazje siropi. Krv čistee krugljice c. kr. povl., nobi smjele u nijednom gospodarstvu man- kaj; one su već tisuć puta pomogle kad je čovjek zatvoren, kod glasovlja, kad su utvrdnula uđa, pokvaru želudca, kod jetr- njih i bubražnih bolostih; u žuticah po 21 novč., jedan zamotak sa 8 štukah po 29. 5 novč., Razašilje se samo jedan za- motak. Gori navedene speciilitete, koje su mnogoljetnim izkuvtvom kano osobita uspješne pripoznate, imade uvijek čiste u zalogi i razpošilja odmah pošterskim pouz- deom. Hekarna Jul. pl. Trnkoczy-a „pri samorogu“ u Ljubljani. Mestni trg. br. 4.

Bogato skladište

željeza svake vrsti, dužine i veličine, ocicela, žute miedi (stana), olova, bakra (rama) kositra (cinka), željezine prosto i fino radjene, orudja za razne zanate i obrte, poljo- djselkog orudju, raznih sprav- vah za kuću i brodove, va- gah decimalnih i stolnih preporuđaju

Chevesich i Milovcich

Palazzo Carciotti u Trstu. NB. Sva se domaći (tuzemska) roba ruzašilje, slobodna od carline i po najnižih cijenah.

Objava.

Čustim se upozoriti p. n. občinstvo, gospodu drugovo i tr- govos pokuštava na moju, za Primorje i Dalmaciju jedino skladište mramora iz Belgije u pločah za pokuštvo itd, kano primjerice mramor iz St. Anno Grand Melange

St. Anno Petit Melange Bleu Belge Rouge St. Pierre, Leventjo, Brocatelle d'Espagne itd. IVAN B. STELLA Via Zovenzoni Trst.

Nepogrješivo!

ROBORANTUM (rodstvo za bradost) bezuspješan ostao. Isto tako sigurno djeluje protiv celacosti, ispa- daju aze, peruti i ostadem. Uspjeh više- boce po 1. for. 60 nč. i boca za probu po 1 for šalje

J. Grolich u Brnu.

Roborantium opetovno upotrebjenj pokazuje takodjer dobar uspjeh protiv slabosti i glasovlji. Glavni depot za Primorje u Trstu: Petar Slucovih, farmacia ala Marine, Via Sanita broj 13. — U Ravinju: G. Tromba, Hekarnik.

Zadar: N. Androvic, apot. — Sijlic: N. Aljinovic, Gorica: C. Cristofolotti, apot. Rieka: C. Silhavy, lok. Pal: A. Rodina. — Sarajevo: Ed. Poyela, apotekar k caru austrijskomu. — Novi Sad: G. Placić, apot. Zagreb: C. Arasin, apot. — Tamo sa može takodjer dobiti Eau de Hebe, izotno sred- stvo ljepote, koje uzdrži sviežost i bio- lođu puti. Cijena 65 novčića. — Bou- quet des Serail de Grotich, vonj za rub- cu i elegantni aviet. Ovo je bicser svih vonja. Radi vanradno ljepu spravu, služi i kao dar za Božić i imendan. Cje- na for. 1.50

Pružiti sreći ruku!

500.000 maraka

Glavni zgodilak pruža volika hamburška novčana lutrija, koju je od države odob- rona i zajamčena. Najnovija rozdoba novog plana ima tu prednost, da se tokom malo mjeseci kroz ardam razdaha od 100.000 erčakah 500.000 zgoditakah izvuce; modju ovimi je svenustino i glavni zgoditak od 500.000 maraka, specijalno 1 zgoditak a M. 300.000 2 zgoditak a M. 200.000 3 zgoditak a M. 100.000 1 zgoditak a M. 90.000 1 zgoditak a M. 80.000 2 zgoditak a M. 70.000 1 zgoditak a M. 60.000 2 zgoditak a M. 50.000 1 zgoditak a M. 30.000 5 zgoditak a M. 20.000 26 zgoditak a M. 15.000 56 zgoditak a M. 5.000 108 zgoditak a M. 3.000 258 zgoditak a M. 2.000 6 zgoditak a M. 1.500 515 zgoditak a M. 1.000 1.038 zgoditak a M. 500 22.463 zgoditak a M. 300 19.000 zgoditak a M. 300, 150, 124, 100, 84, 67, 40, 20.

Od ovih zgoditakah dođo na sred- kanje u prvou razredu 4000 u svoti od 157.000 marakah. Glavni zgoditak prvoga razreda iz- nosi 50.000 maraka, u drugom naraste na 60.000 m., u trećom 70.000, u čet- vrtom 80.000, u petom 90.000 m., u šestom 100.000 m., u sedmom event. 500.000 m. epoc. 300.000, 200.000 itd. m.

Vucitje zgoditakah jesu poleg plana službeno ustanovljene. Za dođuju vucitju prvoga reda velike ova od države garantirano novčano ju- ova od države garantirano novčano ju- ova od države garantirano novčano ju- trije stoji i cijla izvorna sredka fr. 3.00 1 pol 1.75 1 četvrt 1.90

Svi nalazi ovršavaju se odmah uz pošiljke, naznaćnice ili pošt. pouzajem svote, to dođje svatko u ruku državnim ardom označenu originalnu sredku. Naručbinam prilža se službeni plani gratis, i ovin vidi se kolli razdobljenje zgoditakah na razne razrede vucitje, toli dočino uložne svoje, k tomu šaljomu svake vucitje svojevotno našim naruč- iteljem istu.

Na zahtjev razasiljom službeni plan franko, unapred na uvit da izvrijomom da čemo, ako nebi komo srećke konva- nirate, iste uz li natrag uz povrat novca. Izplate zgoditakah vrše se poleg plana točno i po državnom garancijom. Naša zbirka bljše uvijek sretna te smo do sada često našim naručiteljem najviše zgoditke izplatili, medju ostalim one od 250.000, 100.000, 80.000, 60.000, 40.000 itd. marakah.

Dado se očekivati, da će slično po- duzeće, koje se na najsolidnijoj podlogi temelji, svuda naš odziva; toga radi molimo, da uzmogemo svim naručbam zadovoljiti, da nam se naručba čim prije i to svakako do 15. maja t. g. pošalje.

Kaufmann i Simon

bankovni zavod i mienjarnice u Hamburgu. PS. Hvalimo ovim za dosadanju povjerenje, te molimo da se svatko osvje- doči o valjkoi nadi na dobitak iz služ- brenog plana.

Podružnica u Trstu c. kr. povl. anstrijskog vjeresijskog zavoda za trgovinu i obrt.

NOVCI ZA UKAMAGENJE u bankah uz 4-dnevni odkaz 3 1/2%, 8-dnevni odkaz 3 1/2%, 30-dnevni odkaz 3 1/2%, u napoledondorih, uz 30-dnevni odkaz 3 1/2%, 3-mjesečni odkaz 3 1/2%, 6-mjesečni odkaz 3 1/2%. OKRUŽNI ODJEL u bankah 2 1/2%, kam rate na svaku svotu a u napoledondorih bez kamatah. NAPUTNICE za Beč, Prag, Poštu, Brno, Tropravu, Lavov i Rieku, nadalje Zagreb, Arad, Grad, Hermannstadt, Innsbruck, Cleovac, Ljubljano, Salzburg bez troškovah. KUPNJA I PRODAJA od devizah, efekatah, takodjer uvoćenje kupanah uz 1/2% provizije. PREDUJAM na varranje, uvjeti na sporazumljenje uz otvor kredita u Londonu ili Pa- rizu 1/2%, provizije za 3 mjeseca. na efekte, 6%, godišnjih kamatah od iznosa od for. 1000.; na poveću iznosu gram posebnoga sporazumljenja. U Trstu f. oktobra 1883.

3000 ostanakah sagovah

(10-12 metarah) šalje uz pouzede koiomad po 3 for. 80 hvč. L. Storch, tvorničar u Brnu. Tvar, koja se nebi dopala, može se zamjeniti.

5000 odrezakah sukna

(3-4 metra), u svih bojah za cele muške odjeće, šalje uz pouzede po 5 for. odrezak. L. Storch u Brnu. Tvar (sukno), koja se nebi dopala, može se zamjeniti.